

Risskov den 2. marts 2021

Høringssvar, Den sociale Bæredygtighedsplan frem mod 2030

Tema5: bedre hverdag for voksne med handicap

Vi har altid, som pårørende til en beboer på et af kommunens botilbud, involveret os i udvikling af de tilbud der er til de voksne med handicap. Ligesom vi har taget de muligheder for indflydelse, som magistraten for sociale forhold og beskæftigelse har givet os og ad den vej forsøgt at påvirke Århus Byråd til at forholde sig positivt til et ansvarsområde, der er så økonomisk underprioriteret, at Århus kommune, som landets næststørste kommune, har et af de laveste forbrug af alle landets kommuner på Voksenhandicap området.

Vi har engageret os, hver gang vi har haft mulighed for det. Vi har afgivet høringssvar på alle de centralt udarbejdede udviklingsplaner og enkelte gange har vi tænkt, at nu var der lys forude i tunnelen for de voksne med handicap.

Der har været en lige linje i den positive retorik fra 2017, hvor udviklingsplanen hed Voksenhandicap – gentænkt over Balanceplan 2020 til nu, hvor udviklingsplanen Den sociale bæredygtighedsplan rækker frem mod 2030.

Men lige så positivt ordvalget i overskrifterne peger frem mod forbedrede forhold for de voksne med handicap, lige så sikkert er det, at det underliggende potentiale er besparelser på de eksisterende tilbud til de voksne med handicap for at kunne finansiere den vækst alle ved vil komme i de næste 10 år.

Vi beskrev i allerede i høringssvar til "Gentænkt Voksenhandicap" at der var tale om en rammestyring. En rammestyring, der indebærer, at når man etablerede og byggede nye bofællesskaber, gjorde man det uden, at der var penge til selve driften.

Det samme gjorde sig gældende i Balanceplan 2020 og når man nærlæser Den sociale bæredygtighedsplan frem mod 2030 er det besparelser på den nuværende service til den enkelte borger, der skal finansiere en væsentlig del af den nødvendige udbygning af Voksenhandicap området, som Århus Kommune står overfor.

I de godt 20 sider, der beskriver tema 5, er reducere af den enkeltes støttemuligheder, økonomiske besparelser, mindre støtte til den enkelte for at give støtte til flere borgere med handicap nævnt ikke mindre end 29 gange, direkte og indirekte.

Udgangspunktet "Det gode Liv" får en hul klang, når indholdet i det væsentlige går ud på besparelser for den enkelte for at kunne finansiere udbygningen for de mange.

Både "Det gode liv" og "min sundhed" er eksempler på en positiv retorik, der ikke har bund i virkeligheden i forhold til bæredygtighedsplanens intentioner.

De tre bullits på side 86 taler om fysisk aktivitet, meningsfulde fællesskaber for at skabe øget trivsel, styrket selv-værd og fravær af sygdom. Det harmonerer ikke med alle de 29 gange, hvor økonomi og besparelser går igen på essentielle livsforhold, man er villig til at byde den enkelte borger for at skabe yderligere tilbud til de kommende mange brugere.

Den lave middellevetid for borgere med handicap løses ikke ved mindre støtte til den enkelte, men ved mere. Den lave middellevetid ændres ikke ved ord, men ved handling. Og for at kunne handle må der nødvendigvis afsættes ressourcer på botilbuddene til at løse denne påtrængende opgave.

Den sociale Bæredygtighedsplan er præget af en positiv retorik, som står i stærk kontrast til ønsket om fortsatte besparelser og en rammestyring, der skal foregå inden for en helt utilstrækkelig ramme. Dette erkendte forligspartierne i forhold til budget 2021 med deres merbevilling, der har øget personaleressourcerne på flere botilbud i Århus Kommune.

Vi skal derfor anbefale, at denne positive bevillingspraksis fortsætter i de kommende år, så det økonomisk for- sømte Voksenhandicap langt om længe kan komme på fode. Det må være målet, at man fremover undgår de ak- kumulerende underskud, der altid vil opstå, når der er for mange lovbestemte ydelser til den ramme, der er til råd- ighed.

Væksten på Voksenhandicap området vil fortsætte, fordi flere børn fødes med handicap, mennesker med handi- cap lever betydeligt længere, der gives flere diagnoser på psykiske lidelser (især ADHD, OCD, stress og spisefor- styrrelser) og fordi der er et stigende behov for socialpsykiatriske ydelser hos mennesker med psykiske lidelser.

Vi skal også anbefale, at man revurderer og gentænker både fortætningsbyggerier på eksisterende matrikler og flere botilbud på samme matrikel for at opnå synergieffekter i forhold til driften, jf. side 78.

Store institutioner og stordrift strider mod hele den tankegang, der i 1988 førte frem til at åndssvaghedsforsorgen blev udlagt til de daværende amter med øget fokus på både socialpolitik, arbejdsmarkedspolitik og med særlig fokus på aktivering, ansvarlighed for eget liv og noget for noget jf. bogen "afhægtet – mennesker med udviklingshandi- cap og deres levevilkår" forfattere Birgit Kirkebæk og Ivar Hornemann Møller.

Der var i perioden frem til 2007 fokus i både amter og kommuner på nedbrydning af de store centraliserede insti- tutioner for at udflytte borgerne med handicap til mindre boenheder og bofællesskaber beliggende i helt alminde- lige boligområder.

Nu er det som om tiden vender og stordriftstanken og de store institutioner igen vinder indpas. I Århus kommune har man allerede bygget to, den ene i Skødstrup med fire boenheder og den anden i Elev med 5. Stordriftstanken og centraliseringen af botilbud flytter borgerne med handicap fra de bynære miljøer i Århus til de åbne marker i forstæderne, hvor der er plads.

Hvis man vil fastholde den enkelte borger med handicap som en værdifuld borger, skal de fortsat integreres i sam- fundet gennem beskæftigelse (fleksjob og skånejob) og samtidig bo i mindre boenheder i lokalmiljøet.

Det bør være sådan, at de mere lukrative og bynære miljøer også har oprettelser af mindre botilbud til borgere med i lokalplanen.

Vores vurdering er, at Den sociale bæredygtighedsplan frem mod 2030 på mange områder kunne være nytæn- ning og udvikling af Voksenhandicap området, hvis ikke fokus endnu engang var på mulige besparelser og min- dre bevillinger til at finansiere et hastigt voksende og presset område.

Vi skal derfor anmode de ansvarlige politikere om at bede Magistraten for sociale forhold og beskæftigelse om at omskrive planen og give et realistisk bud på, hvor meget det vil koste at iværksætte en solidarisk udbygningspolitik for de mest udsatte borgere, borgerne i Århus Kommunemed vidtgående handicap frem mod 2030.

Med venlig hilsen

Hanne Djursboe og Jan Borum
Krogagre 57
8240 Risskov